

KOMISJONI OTSUS,

25. aprill 2008,

millega kehtestatakse ühenduse kriteeriumid, millele peavad vastama teatavate loomahaiguste ja zoonooside riiklikud likvideerimis-, tõrje- ja seireprogrammid

(teatavaks tehtud numbri K(2008) 1588 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/341/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 26. juuni 1990. aasta otsust 90/424/EMÜ kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 24 lõike 2 neljandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Otsusega 90/424/EMÜ kehtestatakse menetlus ühenduse rahalise toetuse andmiseks loomahaiguste ja zoonooside likvideerimis-, tõrje-, ja seireprogrammidele. Kõnealuse otsuse kohaselt kehtestatakse otsuse lisas loetletud loomahaiguste ja zoonooside riiklike likvideerimis-, tõrje- ja seireprogrammide rahastamisel liikmesriikide kantud kulude hüvitamiseks ühenduse finantsmeede.
- (2) Otsuses 90/424/EMÜ on sätestatud, et hiljemalt iga aasta 30. aprilliks peavad liikmesriigid esitama komisjonile ühe- või mitmeaastased programmid, mis algavad järgmisel aastal ja millele nad soovivad saada ühenduse rahalist toetust.
- (3) Kõnealuse otsuse artikli 24 lõikes 2 on loetletud teatavad elemendid, mis peavad liikmesriikide esitatud programmides sisalduma, näiteks haiguse epidemioloogilise olukorra kirjeldus, piirkond, kus programmi kohaldatakse; programmi oodatav tulemus ja tõenäoline kestus; kohaldatavad meetmed ning programmi hinnanguline maksumus ja eeldatav kasu.
- (4) Nõukogu 27. novembri 1990. aasta otsuses 90/638/EMÜ (millega sätestatakse ühenduse kriteeriumid teatavate loomahaiguste likvideerimiseks ja kontrolliks) ⁽²⁾ on sätestatud teatavad kriteeriumid, millele haiguste likvideerimis- ja seireprogrammid otsuse 90/424/EMÜ alusel tunnustuse saamiseks vastama peavad. Otsusega 2006/967/EÜ

tunnistatakse otsus 90/638/EMÜ kehtetuks alates kuupäevast, mil jõustub käesolev otsus.

- (5) Tuleb kehtestada uued kriteeriumid, millele peavad vastama riiklikud programmid otsuse 90/424/EMÜ lisas loetletud loomahaiguste ja zoonooside likvideerimiseks, tõrjeks ja seireks, et käia kaasas tehnika ja teaduse arenguga ning võtta arvesse kogemusi, mis saadi programmide rakendamisest otsuse 90/638/EMÜ raames. Need uued ühenduse kriteeriumid peavad tagama, et programmides sätestatud meetmed oleksid tõhusad ja kindlustaksid asjaomaste loomahaiguste ja zoonooside kiirema likvideerimise, tõrje ja seire.
- (6) Käesoleva otsusega kehtestatavad meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Tunnustuse saamiseks otsuse 90/424/EMÜ artikli 24 lõikes 1 sätestatud ühenduse finantsmeetme alusel peavad liikmesriikide poolt komisjonile esitatavad riiklikud programmid kõnealuse otsuse lisas loetletud loomahaiguste ja zoonooside likvideerimiseks, tõrjeks ja seireks vastama vähemalt käesoleva otsuse lisas sätestatud kriteeriumidele.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 25. aprill 2008

Komisjoni nimel
komisjoni liige

Androulla VASSILIOU

⁽¹⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 19. Otsust on viimati muudetud otsusega 2006/965/EÜ (ELT L 397, 30.12.2006, lk 22).

⁽²⁾ EÜT L 347, 12.12.1990, lk 27. Otsust on muudetud direktiiviga 92/65/EMÜ (EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54).

LISA

Kriteeriumid, millele peavad vastama riiklikud likvideerimise, tõrje- ja seireprogrammid

1) Programmi otstarve

- a) Seireprogrammi eesmärk on uurida loomade populatsiooni või alampopulatsiooni ning selle keskkonda (sealhulgas nakkust kandvaid metsloomi ja vektoreid), et tuvastada muutusi otsuse 90/424/EMÜ lisas loetletud loomahaiguste või zoonooside esinemises või nakkuse struktuuris.
- b) Tõrjeprogrammi eesmärk on saavutada või säilitada otsuse 90/424/EMÜ lisas loetletud loomahaiguse või zoonoosi esinemine allpool tervishoiualaselt vastuvõetavat taset.
- c) Likvideerimisprogrammi eesmärk on otsuse 90/424/EMÜ lisas loetletud loomahaiguse või zoonoosi bioloogiline väljajuurimine. Likvideerimisprogrammi lõppeesmärk on saavutada territooriumi haigusevaba või ametlik haigusevaba staatus vastavalt ühenduse õigusnormidele, kui selline võimalus on olemas.
- d) Loomahaiguste või zoonooside tõrje-, seire-/järelvalve ja likvideerimisprogrammide eesmärk peab olema kooskõlas ühenduse poliitikaga.

2) Programmi geograafiline piiritlemine

Programmi kohaldatakse ühe või mitme liikmesriigi (või metsloomadel esinevate haiguste korral ka kolmandate riikide) kogu territooriumi suhtes või juhul, kui see on epidemioloogiliste kriteeriumide alusel nõuetekohaselt põhjendatud, täpselt kindlaksmääratud territooriumi osa suhtes.

3) Programmi kestus

Programmi kestus aastates määratakse kindlaks minimaalseks ajaks, mis on programmi eesmärkide saavutamiseks vajalik. Kestus on piiratud ajaga, mille jooksul on realselt võimalik eesmärki saavutada.

4) Programmi eesmärgid

- a) Programmi eesmärgid kehtestatakse nii, et need saavutataks programmi lõpuleviimise kuupäevaks. Kui programm hõlmab mitut aastat, kehtestatakse vähemalt aastased vahe-eesmärgid.
- b) Eesmärkide jaoks valitakse välja kõige sobivamad näitajad, nt esinemine, levimus (võimaluse korral), sihtloomade ja epidemioloogiliste üksuste (nt looma või linnukarjad, põllumajandusettevõtted, piirkonnad) tervishoiualane liigitus. Vajaduse korral mõisted defineeritakse.

5) Programmi meetmed

- a) Loomahaiguse või zoonoosi kahtlusest või kinnitusest tuleb teatada.
- b) Programmi meetmed on suunatud loomahaiguse või zoonoosi peremeesloomade populatsioonile ja/või nakkust kandvatele liikidele või vektoritele.
- c) Tuleb identifitseerida kõik programmi sihtloomad, välja arvatud kodulinnud, veeloomad, jäneselised ja metsloomad, ning registreerida kõik epidemioloogilised üksused (nt looma või linnukarjad, põllumajandusettevõtted). Nende loomade liikumist kontrollitakse ja see registreeritakse.
- d) Programmi meetmed põhinevad kättesaadavalte asjakohastel teaduslikel andmetel ning on kooskõlas ühenduse õigusnormidega. Vesiviljelusloomadel esinevaid haigusi käsitlevate programmide puhul, mida rahastatakse Euroopa Kalandusfondist, ⁽¹⁾ tagab korraldusamet, et kõik asjaomase programmi kulutuste ja audititega seotud tõendavad dokumendid on komisjonile ja kontrollikojale kättesaadavad vastavalt määruse (EÜ) nr 1198/2006 artiklile 87.

⁽¹⁾ Nõukogu 27. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1198/2006 Euroopa Kalandusfondi kohta (ELT L 223, 15.8.2006, lk 1).

- e) Programmi meetmeteks valitakse programmi kestuse jooksul eesmärgi saavutamiseks kõige tõhusamad ja tulemuslikumad meetmed, mille hulka kuuluvad vähemalt:
- eeskirjad vastavasse haigusesse või zoonoosi haigestunud või nakatunud loomade ja sellega saastunud toodete liikumise kohta;
 - programmi alusel läbiviidud kontrollide käigus kindlakstehtud positiivsete tulemuste korral võetavad meetmed; nimetatud meetmed peavad sisaldama haiguse või zoonoosi kiire tõrje või likvideerimise tagamiseks vajalikke ettevaatusabinõusid, pidades silmas epidemioloogilisi andmeid ja spetsiifilisi ennetusmeetodeid;
 - vajaduse korral eeskirjad looma- või linnukarjade liigituse kohta.
- f) Programmi raames kasutatavad laborikatsed peavad olema sätestatud asjaomast loomahaigust või zoonoosi käsitlevates ühenduse õigusaktides; juhul kui ühenduse õigusaktidega ei ole katseid ette nähtud, kasutatakse vastavalt üldtunnustatud rahvusvahelistele standarditele standardiseeritud ja kinnitatud katseid. Asjaomastes ühenduse rahastatavates seire- või likvideerimisprogrammidesse kaasatud katselaborid peavad suutma pakkuda tulemusi, mille kvaliteet on asjaomasele ühenduse tugilaborile vastuvõetav. Laboreid, mis ei läbinud ühenduse tugilaborite võrdluskatset või oma riigi laboritevahelist võrdluskatset, saab ühenduse rahastatavates likvideerimisprogrammides kasutada ainult pärast spetsiaalset kontrolli, mis tõestab, et nad suudavad anda nõutud kvaliteedistandarditele vastavaid tulemusi.
- g) Programmi raames kasutatavad vaktsiinid on kooskõlas Euroopa standarditega ohutuse, mitte-edasikandumise, nõrgestusomaduste püsivuse ja immunogeensete omaduste kohta; neil peab olema müügiluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2001/82/EÜ, ⁽¹⁾ välja arvatud juhul, kui kohaldatakse kõnealuse direktiivi artiklis 8 sätestatud tingimusi.
- 6) Programmi haldamine
- a) Programm on keskvetrinaarasutuse kontrolli all. Kõigi veterinaarteenistuste ja sidusrühmade pädevused ja vastutus programmi meetmete rakendamisel määratakse täpselt kindlaks ning programmi raames kehtestatakse selge käsu-liin.
- b) Piisavad vahendid (rahalised vahendid, personal, varustus) tagatakse kogu programmi kehtivusajaks.
- c) Programmi arengut
- i) jälgitakse ja hinnatakse regulaarselt meetmete tõhususe ja tulemuslikkuse seisukohast;
 - ii) kajastatakse komisjonile esitatavates aruannetes.
- 7) Programmi kulud ja kasulikkus
- a) Programm on kasulik nii ühendusele kui ka asjaomastele pooltele liikmesriikides.
- b) Valitud vahendeid ja meetmeid kasutatakse kõige kulutasuvamal viisil.
- c) Programmis kasutatavaid kaupu ostetakse ja teenuseid osutatakse vastavalt avalikke hankeid käsitlevatele ühenduse eeskirjadele.
- d) Programmi kulud vastavad liikmesriigi kulutustele seoses programmi meetmete rakendamisega ning need on kontrollitavad.
- e) Loomade omanikele nähakse ette piisav hüvitis sellistel juhtudel, kui programmi raames on vaja nende loomad tappa või tooted hävitada.
- f) Abisaaja registreerib komisjonile esitatavad kulud oma kuluarvestussüsteemis ja säilitab finantskontrolli läbiviimise eesmärgil kõiki originaaldokumente seitse aastat alates nende esitamise kuupäevast vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1290/2005 ⁽²⁾ artiklitele 9, 36 ja 37.

⁽¹⁾ EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.